

Pla d'Inclusió Social 2014-2016

Ajuntament de Manresa

Índex general

1. Antecedents i Presentació	pàg. 2
2. Contextualització de l’Inclusió Social. Conceptes, causes i factors	pàg. 3
3. Justificació del Pla d’Inclusió Social. Raons del per què.	pàg. 8
4. Finalitat, principis generals i línies de treball	pàg. 9
5. Metodologia	pàg. 11
6. Projectes i accions del Pla d’Inclusió Social	pàg. 30
7. Seguiment i avaluació del Pla	pàg. 36

1. Antecedents i Presentació

La Generalitat de Catalunya, mitjançant l'Institut Català d'Assistència i Serveis Socials (ICASS), engegà l'any 2006 el Programa per al desenvolupament de plans locals d'inclusió social. Des de la secció de Serveis Socials de l'Ajuntament de Manresa, l'any 2007, es va decidir sol·licitar la cooperació tècnica i financera que l'ICASS (Departament d'Acció Social i Ciutadania de la Generalitat de Catalunya) oferiria per tal de desenvolupar el Pla Local per a la Inclusió Social a la ciutat de Manresa.

Del darrer Pla d'Inclusió Social (2009) aprovat al Ple Municipal s'han modificat algunes estratègies tant per l'evolució de les dinàmiques de les entitats de la ciutat, com pel fet que ja portem un temps de treball en xarxa i anem trobant noves formes de treball en equip, és per això que s'ha cregut important el plantejament d'un Pla d'Inclusió Social que doni resposta aquestes noves dinàmiques de treball i a les noves necessitats socials de la població.

Els desastrosos efectes que la crisi està provocant sobre la qualitat de vida de les persones que viuen a la ciutat, ens reclamen a les administracions públiques i la societat civil una resposta unitària que permeti continuar mantenint la cohesió social i evitar el risc de fractura social, tot això amb el lideratge de l'Ajuntament.

Molts indicadors relatius a la qualitat de vida s'estan veient afectats negativament per la crisi, l'impacte de la qual es nota amb força en col·lectius com ara la infància. Així mateix, veiem incrementar la vulnerabilitat dels sectors de la població que ja estaven situats sota el llindar de pobresa, i als quals s'han afegit persones i famílies que fins ara no patien riscos d'exclusió.

El Pla d'Inclusió Social de Manresa 2014-2016 ha de ser el Pla que articuli les polítiques sectorials i territorials que garanteixin la prestació dels serveis per la inclusió a la ciutadania. Es planteja, en aquest context, com l'instrument destacat per articular una resposta àmplia, unitària i eficaç del conjunt de la ciutat. És també el principal instrument municipal per treballar per una ciutat inclusiva i cohesionada. El Pla d'Inclusió Social de Manresa és una de les actuacions de l'equip de govern dins el Programa d'Atenció a les necessitats socials.

2. Contextualització de l' inclusió social

2.1. Els conceptes: pobresa, exclusió social, inclusió social i vulnerabilitat¹

Pobresa

Es refereix a la manca de recursos per a satisfer necessitats considerades bàsiques, que influeixen en la qualitat de vida de les persones. És un terme de connotacions bàsicament econòmiques, però també comporta una categorització social. Al·ludeix als mitjans dels que disposa una persona per a arribar a uns estàndards mínims i participar amb normalitat de la societat. Es parla de pobresa absoluta i pobresa relativa. La pobresa absoluta es refereix a una situació en la que uns estàndards mínims de vida (tals com nutrició, educació, salut o habitatge) no són assolibles.

El terme pobresa relativa s'utilitza per a parlar de l'existència de desigualtats i es calcula en comparació amb un nivell de vida considerat estàndard per a la població a la qual es refereix. Significa que l'individu, per falta de recursos materials, no participa dels hàbits i patrons de vida considerats normals en la societat en la qual habita. Per exemple, a Catalunya podríem considerar pobra a una família que no pot comprar el material escolar dels seus fills, o llogar un habitatge. A la Unió Europea s'ha fixat el llindar de la pobresa relativa en el 60% de la mitjana dels ingressos per unitat de consum.

Exclusió social

En general, es considera que aquest terme supera al de pobresa, en el sentit que no es defineix en termes purament econòmics sinó d'un tipus més ampli de participació en la societat.

No obstant això, no existeix acord entre els autors a l'hora de fixar els límits entre els conceptes de pobresa i exclusió social. En aquesta guia, exclusió s'usa com un concepte multidimensional que fa referència a un procés de pèrdua d'integració o participació de l'individu en la societat, en un o diversos d'aquests àmbits:

¹ Del document "Claus sobre la pobresa i l'exclusió social a Espanya", de la Fundació Luis Vives.

ÀMBIT	EXEMPLES
Econòmic (en la producció o el consum)	→ Una persona aturada des de fa molt de temps, normalment no podrà accedir als béns i serveis considerats bàsics a Espanya.
Polític-legal (participació política, sistema administratiu, protecció social...)	→ Una persona que no té permís de residència no pot votar, accedir a una ocupació digna, reagrupar a la seva família, ...
Social-relacional (absència de xarxes o problemàtica dins les xarxes socials o familiars)	→ Una persona que no té una xarxa familiar o una xarxa de solidaritat primària quedarà en una situació vulnerable molt més greu si pateix una malaltia o un accident.

La situació d'inclusió o exclusió social d'un individu es defineix, per tant, en termes relatius a la situació de l'individu pel que fa a la població considerada majoritària, valorant la situació de la persona pel que fa a la possibilitat d'exercir els drets socials de la majoria.

Inclusió social

És un procés que assegura que totes les persones tenen les oportunitats i els recursos necessaris per a participar plenament en la vida econòmica, social i política i per a gaudir d'unes condicions de vida normals. La inclusió està relacionada amb la integració, la cohesió, la justícia social. És la possibilitat de participació igualitària de tots els seus membres en totes les dimensions socials (econòmica, legal, política, cultural, etc.).

Una societat inclusiva, per tant, disposarà i habilitarà mecanismes per a assegurar la garantia dels Drets Humans, la dignitat i la ciutadania activa de totes les persones que la componen.

Vulnerabilitat

Vulnerabilitat és un concepte utilitzat per alguns autors i estudiosos per a descriure una zona intermitja entre la integració i l'exclusió social. Una persona vulnerable és aquella en la que l'entorn personal, familiar-relacional, socio-econòmic o político-administratiu pateix alguna debilitat i, en conseqüència, es troba en una situació de risc que podria desencadenar un procés d'exclusió social. El nivell de risc serà major o menor depenent del grau de deteriorament de l'entorn.

2.2. Què pot causar l'exclusió social i la pobresa?

L'exclusió social és un procés i és multidimensional, per la qual cosa no es solen donar causes aïllades. El procés s'inicia quan algun fet en la vida de l'individu el fa vulnerable (per exemple, pèrdua de la feina, malaltia, etc.) No obstant, l'exclusió no es produeix fins que hi ha una pèrdua real del poder de participació de l'individu, ja que en el procés intervenen quatre esferes socials, que interaccionen entre sí de tal manera que una d'elles podria compensar els desavantatges que es produïssin en l'altra. (Per exemple, l'ajuda econòmica rebuda per una baixa per malaltia ens assegura que l'impacte en la nostra vida sigui menor).

Per a entendre com es relacionen aquestes quatre esferes en la configuració de l'exclusió social, analitzarem cada esfera social:

1. Personal: l'individu és vulnerable quan la seva situació personal el situa en un clar desavantatge per a exercir la seva plena participació respecte de la resta de la població. Alguns factors que es podrien incloure en aquesta esfera serien: el nivell educatiu i formatiu, l'estat de salut, física o mental, l'existència d'addiccions, les habilitats o capacitats individuals, etc.

2. Familiar - relacional: les xarxes socials són la forma bàsica d'interacció de l'individu i les relacions socials són un factor fonamental d'integració. Entre les relacions primàries o més estretes, es produeix una relació solidària que protegeix a les persones de les situacions adverses.

La pèrdua o inexistència de relacions socials disminueix les opcions de participació de l'individu, alhora que el deixa en una situació indefensa davant de condicions de vulnerabilitat.

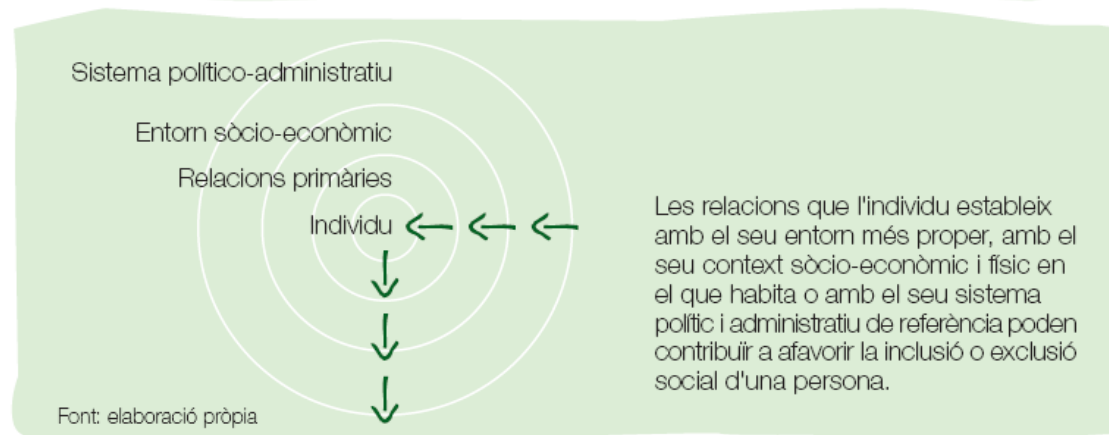
3. Sòcio-econòmic: l'estructura econòmica de la societat, el seu sistema de distribució de la riquesa, l'accés a la informació, les situacions de crisi econòmica, la reestructuració dels sistemes de producció, les percepcions, els estereotips, el racisme i la discriminació, els entorns degradats com per exemple les zones urbanes o rurals en declivi.

4. Polític-administratiu i de protecció social: els sistemes normatiu, legal i administratiu juguen un paper fonamental per a garantir la participació igualitària i l'accés a la justícia de tots els individus. Aquests sistemes, a més, són indispensables per a compensar els desavantatges dels nivells anteriors: redistribució de la riquesa, protecció de l'atur, sanitat, educació, habitatge...

FACTORS PRINCIPALS PER ÀMBIT:

1. Personal:
Baixa qualificació
Fracàs escolar
Addiccions
Presó
Malalties	3. Sòcio-econòmic:
Sense recursos
Situació laboral precària
Prostitució
Racisme
Entorn desfavorable
Absència de xarxes	4. Polític-administratiu i de protecció social:
Problemes derivats de la situació d'estrangeria
Sense llar / Llar precària
Rendes mínimes subsidiades
2. Familiar-relacional:
Violència
Abusos
Desarrelament		

Font: elaboració pròpia a partir de la revista Espanyola del tercer Sector (número 5, abril 2007)

2.3. Els factors de l'exclusió social i els col·lectius vulnerables²

L'exclusió social té múltiples causes i presenta un panorama complex de situacions de risc. Per tal d'anar vinculant la reflexió amb les respostes institucionals, és possible concretar el conjunt dels principals àmbits de la vida de les persones on es poden desencadenar processos d'exclusió. A més, dins de cadascun d'aquests àmbits es poden identificar un conjunt de factors d'exclusió, més concrets, que es poden donar sols o, habitualment, en combinació amb d'altres, del mateix o de la resta d'àmbits. Alhora, no es pot oblidar que aquest conjunt de factors operen sobre els quatre grans eixos en els que es vertebraven avui les desigualtats: el sexe, l'edat, l'origen i la classe social. Aquests eixos funcionen a la pràctica com a circumstàncies que intensifiquen l'impacte dels factors d'exclusió.

El quadre següent proposa una certa distribució d'àmbits i factors d'exclusió. És una proposta que connecta directament amb les variables, sòlidament assentades, de desenvolupament humà que utilitza l'ONU a través del PNUD (Programa de Nacions Unides pel Desenvolupament), des de principis dels anys noranta, i que recull també la Unió Europea, a través de la Direcció General d'Afers Socials de la Comissió, com a variables sobre les quals construir els Plans Estatals i Territorials d'Acció per la Inclusió Social dels països membres.

² Del "Pla Municipal per la Inclusió Social Barcelona Inclusiva 2005-2010", Ajuntament de Barcelona.

Àmbits i Factors de l'exclusió social: una perspectiva integral

		Principals Àmbits on poden donar-se dinàmiques d'exclusió Principals Factors que operen en cada àmbit						
		<i>Econòmic</i>	<i>Laboral</i>	<i>Formatiu</i>	<i>Socio-Sanitari</i>	<i>Residencial</i>	<i>Relacional</i>	<i>Polític/de Ciutadania</i>
ED(*)		- Pobresa relativa per manca d'accés o accés insuficient a les fonts de renda	- Atur - Precarietat ocupacional	- Analfabetisme - Nivell formatiu insuficient	- Discapacitat i dependència - Addiccions i malalties relacionades de risc social	- Sense sostre - Infra-habitatge - Entorn residencial degradat	- Feblesa (manoparentalitat) o deteriorament (violència) de la xarxa familiar - Escassetat de relacions comunitàries	- No accés a la ciutadania política - No accés als drets socials
	- Sexe	<u>Col·lectius de població altament vulnerables a processos d'exclusió social</u>						
	- Edat							
	- Origen							
- Classe Soc.								

(*) ED: Eixos de les desigualtats

3. Justificació del Pla d'Inclusió Social

El Pla Local d'Inclusió Social és l' instrument del qual es dota l'organització municipal per concretar i articular la política d'inclusió social en el municipi. És, també, el marc substantiu que promou el govern local per construir una plataforma compartida entre tots els actors del municipi en la qual establir els compromisos per a la inclusió i la cohesió social en el territori.

Per tant el Pla d'Inclusió Social de Manresa vol ser el instrument en què es concretarà el model de municipi inclusiu i de benestar que vol construir la ciutat i també l'espai que especificarà aquest model en forma d'eixos d'actuació estratègics, d'objectius operatius i d'accions concretes a posar en marxa pels diversos agents. El Pla d'Inclusió Social és, doncs, l' instrument que permet treballar el compromís dels diversos agents del municipi per a la inclusió i la cohesió social.

L'anàlisi d'experiències municipals arreu del territori català mostra com aquests plans aporten l'oportunitat d'enfortir i d'innovar en la política d'inclusió social en diversos terrenys:

- Dotant de sentit estratègic el conjunt de les accions que es duen a terme en el municipi per tal de combatre els processos d'exclusió social i promoure la inclusió i la cohesió social. Promouen l'impuls de noves accions.
- Oferint una perspectiva integral de la inclusió social, tant des del punt de vista de l'individu com de la comunitat.
- Promovent espais de participació inclusius oberts a tots els agents del municipi, incloses les persones en risc o exclusió social. Afavorint la coordinació i creant sinèrgies.
- Atorgant visibilitat i dotant de nous valors de centralitat totes aquelles accions que es realitzen des de diferents àmbits o àrees de l'ajuntament en temes d'inclusió i cohesió social, i també a totes aquelles actuacions inclusives que duen a terme els diversos agents del municipi.
- Creant mecanismes de seguiment de les actuacions i de gestió compartida de la informació entre diverses àrees municipals.

Les polítiques públiques, els programes i les accions municipals orientades a promoure una major inclusió social poden plantejar-se des de diverses aproximacions. D'una banda, es poden definir de manera estratègica o preventiva i tenir com a finalitat debilitar els factors generadors d'exclusió social i de risc tant a nivell individual com territorial. D'altra banda, es poden configurar des d'una perspectiva més pal·liativa i tenir una orientació més assistencial, amb la finalitat d'atendre les situacions d'exclusió social i de risc de determinats individus, grups de població o territoris.

4. Finalitat, principis generals i línies de treball

La finalitat del Pla d'Inclusió Social és promoure mesures i actuacions per la inclusió i la cohesió social, a través d'impulsar el treball en xarxa de l'administració i la societat civil organitzada, posant especial atenció en els sectors més vulnerables.

Els principis generals i línies de treball per aconseguir aquesta finalitat es poden definir en:

1. Reforçar les respostes integrals i la coordinació entre diferents àmbits d'intervenció, (serveis socials, sanitat, ocupació, ensenyament, territori ...) amb l'objectiu d'aconseguir ampliar la implicació i compromís amb la inclusió social més enllà dels serveis socials.
 - Identificar les actuacions inclusives en el conjunt de plans i programes municipals, a partir de paràmetres estructurals de risc: el sexe, l'edat, l'origen, la discapacitat i el tipus de llar.
 - Fer un seguiment i coordinació amb aquelles accions inclusives que es doni a la ciutat, impulsades per les entitats o altres administracions.
 - Facilitar suport i orientació als diferents agents públics i privats que actuen a la ciutat, per millorar la perspectiva inclusiva de la seva actuació. (*per exemple Mapa de Recursos*)
2. Garantir mecanismes preventius, de promoció i atenció a les persones i famílies de la Ciutat que es troben en una situació de vulnerabilitat davant l'exclusió.
 - Impulsar campanyes de sensibilització per avançar cap uns valors realment igualitaris i solidaris, i un estil de vida sostenible, que impactin en les persones i les dinàmiques socials.
 - Garantir a les persones i famílies en risc d'exclusió la cobertura de les seves necessitats bàsiques, vetllant alhora per la seva inclusió en tots els àmbits de desenvolupament humà: accés físic, psíquic, social, cultural i econòmic.
 - Identificar buits de cobertura i definir i posar en marxa accions per donar-hi resposta, especialment en atenció a la pobresa. (*Assemblea Xarxa d'Inclusió, Taula d'entitats*)
3. Promoure la participació, el diàleg social i la coordinació entre els diferents agents presents a la ciutat, a través de
 - Reforçar el compromís per a la Inclusió social a la ciutat, potenciant la Xarxa d'Inclusió
 - Aprofundir i ampliar la dimensió comunitària de les accions que es porten a terme a favor de la inclusió
 - Establir lligams i coordinacions entre diferents plataformes de Participació, com són els Consells Municipals.
 - Ser present i actuar activament en el treball conjunt amb altres ciutats del nostre país per afavorir polítiques d'inclusió viables i sostenibles a través de fomentar i ampliar bones pràctiques

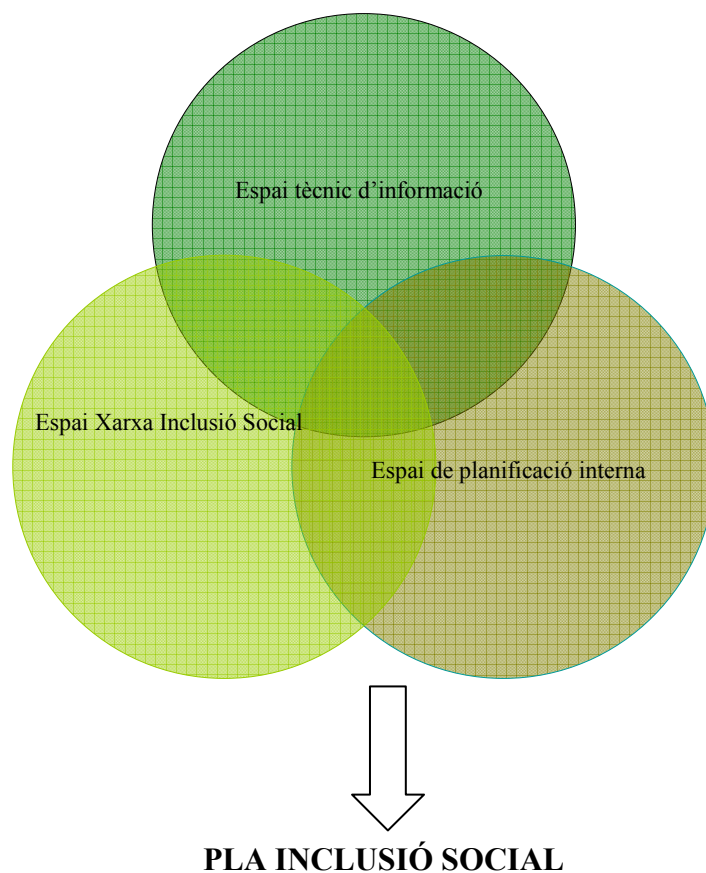
4. Sensibilitzar, generar i transferir coneixement sobre el fenomen de l'exclusió social.
- Donar visualització a les polítiques inclusives de la Ciutat (*web, pla de comunicació, jornades ...*)
 - Crear sistemes d'informació sobre la realitat social de la Ciutat, : Memòries, seguiment d'indicadors clau, Informe social ...
 - Difondre entre els ciutadans el coneixement de bones pràctiques que tinguin una vessant comunitària. (*per exemple Entre Tothom*)
 - Crear mecanismes informatius i projectes amb la finalitat d'enfortir un teixit social cohesionat i inclusiu . (*per exemple Regala Temps*)

5. Metodologia

Per tal de concretar el desenvolupament dels principis generals i les línies de treball, el pla s'ha dotat de tres espais interrelacionats, però diferenciats:

- L'espai tècnic d'informació.
- L'espai de la Xarxa per l'Inclusió Social
- L'espai de planificació interna de l'Ajuntament de Manresa

Cada espai té una estructura pròpia i autònoma i es dota d'una organització, procediments i productes específics. Les accions i productes que aquests tres espais realitzen queden emmarcats amb el que anomenem el **Pla d'Inclusió Social de Manresa**.

5.1. L'espai tècnic d'informació

Aquest espai tècnic, de dependència orgànica directe de la secció de serveis socials de l'Ajuntament, té com a finalitat :

1. Espai que aglutina els documents de referència i facilita la planificació de l'acció
2. Espai que impulsa mecanismes per l'intercanvi d'informació, facilita la generació de coneixement i dona suport a la coordinació entre entitats.
3. Coordina tècnicament la política inclusiva dins l'Ajuntament, generant espai de reflexió i debat.

Els seus productes principals son :

- Mapa de recursos per la inclusió social
- La recollida sistemàtica d'indicadors que derivin en un Observatori social viu.
- L'elaboració de l'Informe social.

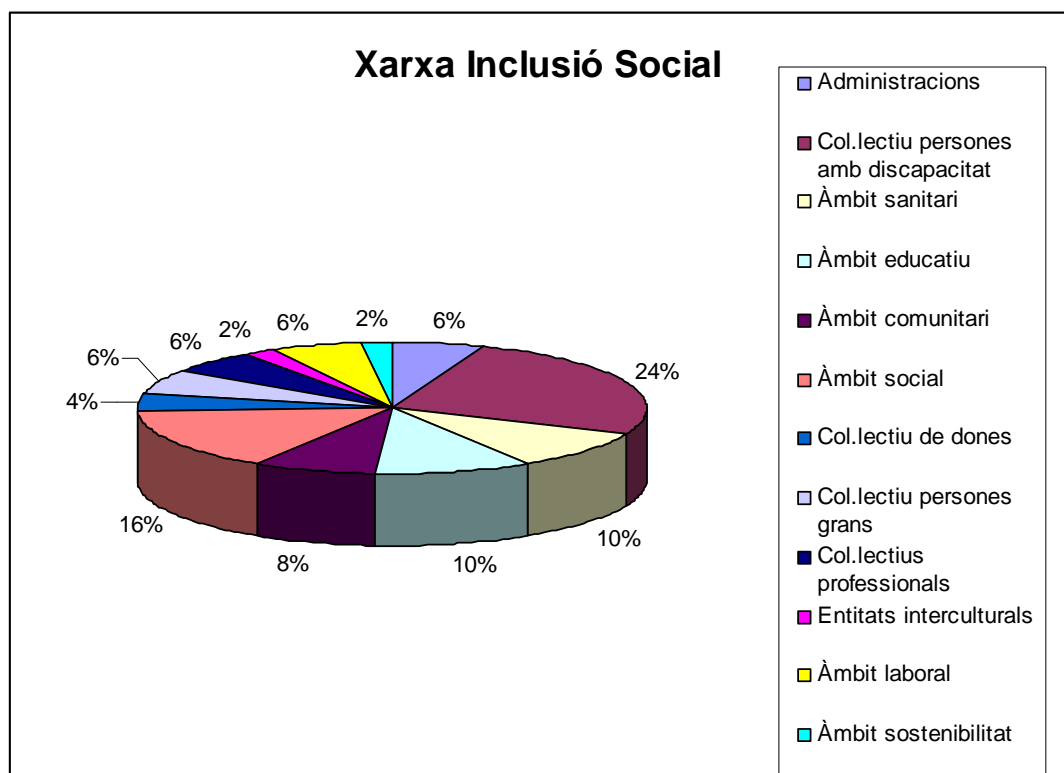
5.2. L'espai de la Xarxa per a la Inclusió Social

Formada per les entitats i persones que tenen voluntat inclusiva i s'han adherit al "Compromís per l'Inclusió i Cohesió Social" i assumeixen, la corresponsabilitat social en vers un objectiu comú i compartit. El seu objectiu és analitzar, identificar, coordinar i impulsar polítiques inclusives en tots els àmbits de la ciutat, de forma corporativa. Aquest espai funcionarà a través de dos mecanismes :

- L'Assemblea General
- Els Grups de Treball

Actualment la Xarxa d'Inclusió Social està formada per 55 agents. Al gràfic següent podem observar la tipologia de les entitats i institucions que formen part de la Xarxa d'Inclusió Social.

Gràfic Tipologia de la Xarxa d'Inclusió Social

L'Assemblea és el màxim òrgan de decisió de la Xarxa. Inclou tots els agents que en formen part (mitjançant les persones que n'assumeixin o se'ls delegui la responsabilitat). Prioritza les accions i en fa un seguiment trimestral. Es reuneix 3 o 4 vegades a l'any.

Els Grups de Treball de la Xarxa d'inclusió Social són espais operatius de planificació. S'hi troben representats els agents que tinguin relació amb el tema tractat i que així ho hagi establert la Xarxa en Assemblea. També poden estar-hi representats d'altres agents que no formen part de la Xarxa però que tenen competència sobre el tema o hi estan intervenint de forma directa. Cada agent prendrà compromisos d'actuació de forma lliure però amb responsabilitat respecte als acords del Grup de treball. La planificació d'acció de cada Grup de Treball compondrà en part el Pla d'Inclusió i Cohesió Social de Manresa.

5.3. Planificació interna de l'Ajuntament de Manresa

Formada per responsables tècnic/polítics de diferents àrees de l'Ajuntament, coordinades per gerència, encarregats de identificar, seguir i avaluar aquelles accions inclusives que es desenvolupen en el marc del propi Ajuntament i/o amb aliança amb altres entitats . Els seus marcs de referència son :

- Programa de Govern
- Pacta de Ciutat per la Promoció Econòmica i la Cohesió Social.

Amb tot això el Pla d'Inclusió Social recull totes aquelles accions dels Programes de Govern i el Pacte de Ciutat que tenen una finalitat inclusiva.

Per tal de poder definir aquelles accions que tenen una perspectiva inclusiva ens hem basat amb el següent quadre resum:

Àmbits i Factors de l'exclusió social: una perspectiva integral

		Principals Àmbits on poden donar-se dinàmiques d'exclusió						
		Principals Factors que operen en cada àmbit						
		<i>Econòmic</i>	<i>Laboral</i>	<i>Formatiu</i>	<i>Socio-Sanitari</i>	<i>Residencial</i>	<i>Relacional</i>	<i>Polític/de Ciutadania</i>
ED(*)		- Pobresa relativa per manca d'accés o accés insuficient a les fonts de renda	- Atur - Precarietat ocupacional	- Analfabetisme - Nivell formatiu insuficient	- Discapacitat i dependència - Addiccions i malalties relacionades de risc social	- Sense sostre - Infra-habitatge - Entorn residencial degradat	- Feblesa (monoparentalitat) o deteriorament (violència) de la xarxa familiar - Escassetat de relacions comunitàries	- No accés a la ciutadania política - No accés als drets socials
	- Sexe	Col·lectius de població altament vulnerables a processos d'exclusió social						
	- Edat							
	- Origen							
	- Classe Soc.							

(*) ED: Eixos de les desigualtats

Totes aquelles accions emmarcades en els Programes de Govern i el Pacte de Ciutat que treballen en qualsevol d'aquests àmbits: econòmic, laboral, formatiu, socio-sanitari, residencial, relacional, polític-ciutadania, per afavorir dinàmiques inclusives i que van orientades a debilitar la vulnerabilitat dels col·lectius amb més risc d'exclusió social: gent gran, dones, infància, persones immigrades,... queden emmarcades com a actuacions municipals que formen part del Pla d'Inclusió Social.

És important esmentar que el document de Programes de Govern és un document viu és per això que totes les accions emmarcades dins el Pla d'Inclusió Social són les incloses en data 30 de maig de 2014. A continuació definim quines són aquestes accions dels Programes de Govern:

PROGRAMES DE GOVERN**Eix estratègic: 1. AUTOESTIMA**

<i>Programa</i>	<i>Actuació</i>	<i>Accions</i>
<i>Programa Vida al Centre Històric</i>	Pla singular d'intervenció social	<ul style="list-style-type: none">- Manteniment del servei de caràcter preventiu d'atenció a l'adolescència. Casal de joves la Kampana.- Atenció als sense llars.- Seguiment Joves Nucli Antic- Desenvolupar Bon veïnatge Pla d'Inclusió Social- Casal-Ot
	Pla de Convivència i Seguretat	<ul style="list-style-type: none">- Increment de la sensació de seguretat ciutadana- Conciliació i foment de la convivència ciutadana
<i>Programa de Civisme</i>	Pla de civisme	<ul style="list-style-type: none">- Foment actituds cíviques via comunicació (tríptic, web, vídeos, blog...)- Creació de la plataforma "Regala Temps" pel foment del voluntariat.- Activitats pedagògiques del foment del civisme.
<i>Programa Ciutat Amiga de la gent gran</i>	Xarxa Ciutat Amiga de les persones grans	<ul style="list-style-type: none">- Avaluació i diagnòs de l'estat de la ciutat. 2012- Elaboració del Pla d'Acció Ciutat amiga de la gent gran. 2012-2013- Pla d'acció 2014-2016.
	Accions i actuacions per promoure l'envelliment actiu i la solidaritat entre generacions	<ul style="list-style-type: none">- Programa anual de formació i promoció de la gent gran.

	Atenció social a les persones grans	<ul style="list-style-type: none"> - Programa més aprop. Detectar necessitats persones grans que viuen soles o amb una altra persona gran. - Servei a domicili, Xec Servei, menjar a domicili, teleassistència. - Protocol per la prevenció i actuació enfront els maltractaments a la gent gran. - Programa d'arranjament d'habitatges de la gent gran. - Altres programes: prevenció de l'aïllament en cas de solitud o viudetat.
	Implicació ciutadana	<ul style="list-style-type: none"> - Definició del model de participació. - Aprovació del Pla Director de participació ciutadana. - Revisió del reglament de participació ciutadana. - Processos puntuals de participació.
Programa de Proximitat	Policia de proximitat	<ul style="list-style-type: none"> - Increment del patrullatge a peu i de la presència d'agents al carrer. - Programa "Conèixer la policia local".
	Relació Associacions de veïns - Ajuntament de Manresa. Finestra única.	<ul style="list-style-type: none"> - Trobades semestrals als 22 barris de la ciutat per anàlisi profund dels temes. - Subvencions pública concurrència. - Plans de Desenvolupament comunitària.
	Àrees Escolars de Proximitat	<ul style="list-style-type: none"> - Coneixement de la realitat i detecció de necessitats. - Qüestionaris a la població i a la comunitat educativa. - Estudi d'experiències actuals en altres municipis. - Nou disseny d'àrees escolars de proximitat. -

<i>Programa</i>	<i>Actuació</i>	<i>Accions</i>
<i>Programa de millora de l'espai urbà</i>	Introduir la figura de la custòdia urbana.	<ul style="list-style-type: none"> - Nous horts socials - Elaboració d'un cens de solars municipals amb possibles usos. Projecte "OMPLIM BUTIS".
<i>Programa millora de la mobilitat</i>	Un transport públic eficient i de qualitat. Una ciutat per a tots	<ul style="list-style-type: none"> - Unificació criteris bonificació transport urbà T-social. - Millora pacificació de trànsit tram passeig. - Pacificació del trànsit al barri Escodines. - Pacificació del trànsit carrer Dos de Maig. - Implementació d'àrees zona 30. - Semafortització arqte. Montagut – Pont de Vilomara. - Ampliació vorera c/ Cós – Aparcament en bateria. - Reordenació entorn Plaça Cots – Millorar accessibilitat. - Millora i ampliació d'espais per a circulació en bicicleta (c/ Àngel Guimerà/Soler March) - Millora seguretat i qualitat Ctra. Santpedor (Diputació) 1. FASE: nous passos de vianants amb reductors de velocitat. - 2a FASE: ampliació voreres de la Ctra. Santpedor. - Redacció projecte millora connexió peatonal RENFE PONT VELL: 1a FASE: tram entre RENFE i Pont Vell.

<p><i>Programa millora de la mobilitat</i></p>		<ul style="list-style-type: none"> - 2a FASE: Millora seguretat pas de vianants de l'aparcament de la RENFE, situat a prop del Pont de Sant Francesc. - 3a FASE: tram entre RENFE i Pont de Sant Francesc. - Projecte de millora de mobilitat i seguretat c/Font dels Capellans i Frai Coma i Galí. - Millora de seguretat passos de vianants Avda. dels Dolors. - Millora passos de vianants Ctra. Cardona / carrer Bruc. - Millora passos de vianants c/Angel Guimerà c/ Carrasco. - Pas elevat Font de les Oques / c/ Carrasco Formiguera. - Illa de vianants al carrer Arquitecte Oms. - Millora itinerari escolar La Sèquia. - Millora accessibilitat al Xup. - Instal·lació d'una barana de seguretat a la vorera del c(Sant Cristòfol sobre la via de FGC. - Millora de l'accessibilitat a Cal Gravat. - Millora de la connectivitat entre Joan Fuster i l'avinguda Països Catalans. - Connexió vorera Trullols entre Joan Fuster i Avinguda Països Catalans. - Millora seguretat viària c/Enric Morera entorn centre escolar. - Millora seguretat passos de vianants c/Font dels Capellans a l'entorn de la residència. - Millora seguretat camí rural Torre Santa Catarina. - Millora pas de vianants a Els Comptals.
<p><i>Programa Ciutat Qualitat de vida</i></p>	<p>Pla de prevenció i promoció de la salut.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Projecte "Pamboli", foment d'hàbits alimentaris saludables en escoles. - Formació en hàbits de vida saludables : higiene i primers auxilis. - Impulsar novament el Consell de drogodependències i desenvolupar un programa en drogodependències. - Detecció precoç en salut adreçat a escolars de primària. - Programa Nits Q.

*Programa Ciutat
Qualitat de vida*

<p>Millora de la qualitat de vida de les persones amb discapacitat.</p>	<ul style="list-style-type: none">- Elaborar i desenvolupar el pla d'inclusió de la discapacitat a la ciutat de Manresa.- Desenvolupar el programa d'arranjament d'habitatges per gent gran i discapacitats de la Diputació de Barcelona.- Realitzar una atenció especialitzada al col·lectiu de persones amb discapacitat mitjançant l'equip d'atenció a la dependència i discapacitat.- Donar suport tècnic, material i econòmic a entitats de discapacitats o de familiars de discapacitat.
<p>Millora de la qualitat de vida de la infància i adolescència.</p>	<ul style="list-style-type: none">- Elaborar i desenvolupar el Pla local d'infància.- Millorar el suport a l'escolarització dels infants e Manresa: ajuts de menjador, ajuts a l'escolarització.- Mantenir els diferents programes i serveis preventius d'atenció al col·lectiu d'infants i adolescents: centres oberts per infants, Espai Jove per adolescents i joves.- Portar a terme anualment la Festa dels Drets dels Infants des del Pla d'inclusió de la ciutat i amb la participació del Consell d'Infants i la Xarxa d'inclusió social.- Col·laborar activament en l'elaboració del Protocol comarcal de maltractaments infantils.- Mantenir els diferents dispositius tècnics de suport prioritzant les famílies en situació de risc social : servei d'intervenció en les famílies i servei de famílies col·laboradors "Fem de tiets", Enxarxa 08240.- Elaborar un mapa d'espais de joc i lúdics pels infants.- Creació i manteniment del Consell d'adolescents.

	<p>Promoció de les polítiques per joves</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Aprovació del Pla Local de Joventut 2013/2016. - Posada en marxa de l'Oficina Jove del Bages. - Dinamització del Consell de Joves.
	<p>Promoció de l'activitat física.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Recuperar la participació de Manresa al cicle de Caminades de la gent gran de la DIBA i potenciar el programa municipal de passejades "Pas a pas fent salut". - Desenvolupar el projecte de Patis Oberts a les escoles per crear espais de convivència entre els infants a través del joc i l'esport no reglat. - Crear nous espais esportius recreatius d'ús lliure (espai Pista Castell) i millorar l'accessibilitat i les condicions de seguretat i convivència dels actuals.

<i>Programa</i>	<i>Actuació</i>	<i>Accions</i>
<i>Programa atenció a les necessitats socials</i>	Pla d'ajuts amb criteris unificats.	<ul style="list-style-type: none"> - Revisió de l'actual Programa d'ajudes individualitzades. - Revisió sistema d'ajuts alimentaris. - Elaboració i posada en marxa de les bases d'un nou programa d'ajuts de naturalesa social destinats a fer front l'impost sobre l'increment de valor dels terrenys de naturalesa urbana. - Programa d'ajuts al pagament de l'IBI. - Elaboració i posada en marxa d'un Programa d'ajudes per a persones i famílies que no poden fer front al pagament de les rendes de lloguer.
	Acompanyament integral per l'accés a l'habitatge.	<ul style="list-style-type: none"> - Ampliació i gestió del parc públic i privat de l'habitatge. - Crear un servei d'ajuts a la mediació hipotecària. - Creació d'un Fons Social de Vivendes. - Impulsar projectes de masoveria urbana. - Creació d'una comissió d'habitatge. - Crear un servei d'intermediació de lloguers.
	Pla local de serveis socials.	<ul style="list-style-type: none"> - Redacció, aprovació i execució el Pla local 2011-2014. - Revisió i aprovació del Pla de serveis socials bàsics municipals.
	Pla local d'inclusió social.	<ul style="list-style-type: none"> - Redacció, aprovació i execució del Pla local d'inclusió social 2012-2015. - Continuitat i impuls a la xarxa d'entitats per la inclusió social. - Posta en marxa i desenvolupament del projecte 'inclusió social « Entre tothom ». - Elaboració i posada en marxa d'un programa municipal de voluntariat "Temps

		<p>d'or"</p> <ul style="list-style-type: none"> - Elaboració, aprovació i seguiment del pla d'igualtat entre homes i dones 2012-2015. - Elaboració i posada en marxa d'un projecte d'horts comunitaris. - Elaboració i posada en marxa del projecte de suport a l'escolarització "Voluntariat per l'aprenentatge". - Elaboració informe social 2014.
	<p>Coordinació interadministrativa i d'entitats d'atenció social.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Establir acords i convenis amb les diferents entitats socials e la ciutat. - Millorar els serveis existents i impulsar nous serveis en la cobertura de necessitats bàsiques a la ciutat : únic punt de distribució d'aliments, servei de dutxes i creació 'un rober social. - Mantenir i activar els òrgans de participació : consell de serveis socials i el consell de la dona. - Impulsar una taula de coordinació territorial de la Catalunya Central (Manresa, Vic, Berga i Igualada).
<p>Programa de suport i impuls a l'activitat econòmica</p>	<p>Suport a la creació d'empreses i a la promoció del comerç.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Atenció a les empreses i prospecció de la seva capacitat e generar ocupació.. - Programes de formació d'emprenedoria. - Ocupació completa del Viver d'empreses del Palau Firal. - Redacció del document Pacte de Ciutat. - Suport a les iniciatives del comerç. - Bases per la concessió de microcrèdits per afavorir la creació i modernització d'empreses de Manresa.

A continuació exposem les accions del **Pacte de Ciutat** sota els mateixos criteris explicats a l'inici d'aquest apartat.

Àmbit	Actuació	Accions
<p>1. OCUPACIÓ</p>	<p>1.1. Potenciar els serveis d'orientació i inserció laboral, i la borsa de treball.</p>	<p>1.1.1. Potenciar el Club de la Feina com a espai de recerca activa de treball.</p> <p>1.1.2. Mantenir el contacte amb les empreses i també la recerca d'informació per fer un recull d'ofertes laborals a disposició dels demandants.</p> <p>1.1.3. Atenció als demandants de feina, de forma individualitzada o en sessions grupals, per oferir-los informació del mercat de treball local i acompanyar-los en la recerca de feina</p> <p>1.1.4. Oferir orientació, assessorament i acompanyament cap a l'autoocupació. En particular, a aquelles persones desocupades que es considerin més adients per motius d'experiència i qualificació en el seu ofici, pel seu nivell formatiu o bé per motivació personal.</p>
	<p>1.2. Pla local extraordinari d'urgència en favor de l'ocupació</p>	<p>1.2.1. Dotació d'un fons econòmic municipal extraordinari amb aportacions d'altres administracions, si aquestes es produeixen, o d'altres agents econòmics i socials de la ciutat. Aquest fons es dotarà en la mesura de les possibilitats reals i factibles, i en els terminis que es puguin determinar. La seva finalitat serà procedir a contractacions que donin cobertura laboral bàsica a persones en atur, amb prioritat pel següents col·lectius: aturats a càrrec de famílies sense cap ingrés i aturats amb prestació social exhaurida.</p> <p>1.2.2. En relació al punt anterior, en la selecció dels beneficiaris intervindran les organitzacions empresarials, sindicals i les entitats del tercer sector signants d'aquest Pacte.</p> <p>1.2.3. L'Ajuntament inclourà en els plecs de condicions de les seves contractacions d'obres i serveis, que per les seves característiques així ho permetin, barems de valoració concernents al desenvolupament del territori i la proximitat dels centres de decisió; també, criteris d'utilitat social com per exemple la integració de col·lectius en risc d'exclusió, la contractació de persones discapacitades o la formació dels treballadors.</p>

<p>1.2.4. Creació d'una Taula Multisectorial per a l'Ocupació, formada per l'Ajuntament, les organitzacions empresarials i sindicals, els col·legis professionals, els gremis, les associacions comercials i d'altres agents econòmics i socials (FUB, Althaia, CTM i Parc Central, PTB, Fundació Lacetània, etc.) amb la finalitat de liderar, coordinar i compartir les accions de promoció econòmica i, sobretot, les de generació d'ocupació que es realitzen a la ciutat.</p>	
<p>1.3.1. Sol·licitar al Departament d'Empresa i Ocupació de la Generalitat la descentralització del Tribunal Laboral de Catalunya, amb una seu a Manresa, el qual doni cobertura a la Catalunya Central.</p>	<p>1.3. Descentralització del Tribunal Laboral de Catalunya</p>

<i>Àmbit</i>	<i>Actuació</i>	<i>Accions</i>
<p>2. FORMACIÓ</p>	<p>2.1. Suport a l'ensenyament obligatori i la formació professional</p>	<p>2.1.1. Manresa com a ciutat pilot de la formació professional dual. Cercar fórmules de col·laboració entre empreses, centres de formació i serveis municipals d'ocupació per tal d'incorporar mà d'obra no especialitzada a les empreses per a l'aprenentatge i adquisició d'experiència professional bàsica.</p> <p>2.1.2. Garantir el manteniment dels programes per a l'èxit escolar destinats a l'alumnat d'educació primària i secundària obligatòria, i impulsar-ne de nous.</p>
	<p>2.2. Suport a la formació per al treball</p>	<p>2.2.1. Combinar la formació orientada als oficis tradicionals o sectors de baixa qualificació, amb la formació relativa al desenvolupament tecnològic de nivells mig i alt. Impulsar l'ampliació de l'oferta formativa amb nous graus universitaris d'acord amb les necessitats del teixit empresarial. Així, caldria afavorir el creixement del nombre d'estudiants a les titulacions de tipus tècnic (sobretot enginyeries) que poden reforçar la capacitat tecnològica i d'innovació, i tenen més oportunitats laborals.</p> <p>2.2.2. Mantenir una oferta de cursos i programes formatius de nivell mig i alt per a l'orientació i qualificació professional, tant per a persones aturades com per a persones en actiu. En aquest sentit, cal adaptar els currículums formatius de les persones en atur a les necessitats reals del mercat laboral i als diferents nivells formatius –per exemple, promoure la formació ocupacional per atendre persones amb dependència, una activitat que generarà nous llocs de treball en un futur proper–.</p>

	<p>2.2.3. Potenciar els recursos locals (entitats, equipaments, centres, etc.) dels quals disposa el territori en favor de la formació i l'ocupació. N'és un exemple la Fundació Lacetània, a la qual cal dedicar una labor política d'impuls i promoció, en centres formatius i empreses, de les pràctiques dels alumnes de formació professional. També, establir formes de col·laboració i coordinació entre el Centre de Normalització Lingüística (CNL), l'Escola d'Adults i el Centre d'Iniciatives per a l'Ocupació (CIO) per tal disposar d'una oferta de cursos de català suficients per facilitar la integració laboral de les persones que no el coneixen. Igualment, promoure – conjuntament amb el teixit associatiu i les entitats dedicades a la formació– activitats d'alfabetització digital que dotin a la ciutadania dels coneixements necessaris per fer un ús suficient de les TIC.</p> <p>2.2.4. Facilitar als treballadors afectats per Expedients de Regulació d'Ocupació –en la modalitat de suspensió de contractes– l'accés a accions formatives, atenent a les característiques especials de la seva situació.</p>
2.3. Universitats	<p>2.3.1. Fomentar la incorporació de becaris en pràctiques a les empreses i administracions, com a primer pas en l'experiència i inserció laboral dels estudiants.</p>

<i>Ambit</i>	<i>Actuació</i>	<i>Accions</i>
3. INTEGRACIÓ I COHESIÓ SOCIAL	3.1. Serveis socials i atenció a les persones	<p>3.1.1. Priorització de l'atenció a les famílies. Reforçar el suport professional i el sistema d'ajuts individualitzats que ajudi a resoldre aquelles necessitats més immediates de les famílies, i tramitar les sol·licituds de renda mínima d'inserció cap a la Generalitat de Catalunya, així com tramitar les prestacions econòmiques exigint la màxima claredat, transparència i celeritat pel que fa a la gestió d'aquestes prestacions socials (Renda Mínima d'Inserció i Dependència, entre altres).</p> <p>3.1.2. Crear un programa pel foment i la formació del voluntariat i que faciliti la coordinació de les entitats d'ajuda social de la ciutat que disposin de voluntaris per tal d'assolir el màxim grau d'eficàcia, eficiència, planificació i cooperació en els programes d'atenció social urgent i a persones necessitades, evitant duplicitats o desaprofitament de recursos. Promoure la dedicació voluntària per part de treballadors jubilats (o prejubilats) en favor de l'ensenyament d'oficis, i la transmissió d'experiència, coneixements i valors ("banc de temps").</p> <p>3.1.3. Garantir els increments que siguin necessaris en la dotació pressupostària dels serveis socials bàsics, sobretot d'aquelles partides destinades als ajuts per cobrir les necessitats més essencials (alimentació, escola, salut i habitatge) i a mantenir l'atenció social necessària. Incrementar fins on sigui necessari l'import pressupostari de beques de menjador escolar i altres ajuts de suport a l'escolarització. Mantenir, mentre sigui necessari, els serveis que assegurin la cobertura de necessitats bàsiques com és el menjador social.</p> <p>3.1.4. Suport a la infància i l'adolescència: ajudar a programes de reforç als alumnes per tal d'evitar el fracàs escolar; mantenir el programa per a adolescents "Joves del Nucli Antic" que afavoreix la participació, la convivència i la prevenció de conflictes; garantir el funcionament dels Centres Oberts, i potenciar la creació de nous programes.</p>

	<p>3.1.5. Revisar el sistema de bonificacions i exempcions del bus urbà, per tal de fer-lo socialment més just i econòmicament més eficient.</p>
	<p>3.2. Habitatge</p> <p>3.2.1. Prosseguir amb la mediació a través del Col·legi d'Advocats per evitar els desnonaments, per execucions hipotecàries o impagaments de lloguers, i els casos d'assetjament immobiliari.</p> <p>3.2.2. Treballar en aquesta direcció amb la col·laboració dels serveis socials, l'empresa municipal d'habitatge, Fòrum SA, i les entitats socials.</p> <p>3.2.3. Mantenir converses amb els bancs i altres institucions gestores de parc immobiliari per tal de destinar al lloguer social una part del seu parc d'habitatges.</p> <p>Impulsar projectes de “masoveria urbana” mitjançant incentius fiscals als propietaris d'habitatges en desús, que puguin ser ocupats a preu social per persones que contribueixin a la seva rehabilitació i manteniment.</p> <p>3.2.4. Prioritzar les inversions en obra urbana sota criteris de millora de la qualitat de vida dels residents, fent de l'espai urbà un entorn accessible i agradable per als vianants.</p>
	<p>3.3. Acollida</p> <p>3.3.1. Mantenir el servei “Agent d'Acollida”: atenció a tota persona nouvinguda que arriba a la ciutat, així com els immigrants retornats, reagrupats, etc. Informació i suport en relació a aspectes bàsics de la ciutat, serveis i recursos, lliurament de material editat, etc.</p> <p>3.3.2. Servei d'intermediació “ENLLAÇ-Intermediació i Treball Comunitari”: prevenció i atenció de totes aquelles situacions de conflictivitat veïnal i comunitària que es puguin donar a la ciutat.</p> <p>3.3.3. Treballar coordinadament amb el servei “Espai Jove”, amb l'objectiu d'afavorir la plena integració social dels joves nouvinguts.</p> <p>3.3.4. Incentivar el potencial que tenen les entitats, sobretot les esportives i de cultura popular, per incorporar la població nouvinguda. Donar suport a les entitats formades per nouvinguts, amb l'objectiu de fomentar la seva plena integració en la dinàmica participativa de la ciutat.</p>

	<p>3.3.5. Potenciar les polítiques d'acomodació dirigides a aquelles persones que ja fa uns quants anys que resideixen a la ciutat i encara necessiten assolir un nivell mínim d'integració, especialment les dones.</p>
<p>3.4. Participació ciutadana</p>	<p>3.4.1. A través dels processos de participació ciutadana, fer aflorar valors com el respecte, l'esforç, la pluralitat, la solidaritat, la integració, la igualtat i el diàleg. Implicar i fomentar la participació dels ciutadans a la vida de la ciutat. Desplegar un model de participació ciutadana basat en la proximitat, la transparència, el contingut, la flexibilitat, el diàleg amb els ciutadans i el seguiment constant de l'actuació municipal, amb l'objectiu de posar a consideració de la ciutadania els programes i les actuacions.</p>

6. Projectes i accions del Pla d'Inclusió Social

En aquest apartat definim els diferents projectes i accions que s'han plantejat des dels tres espais que hem explicat a l'apartat de metodologia.

Són projectes que sorgeixen d'un debat de les diferents entitats de la Xarxa d'Inclusió Social a través d'una reflexió prèvia de necessitats socials de la ciutat i després una priorització consensuada de les diferents problemàtiques establertes en funció de les possibilitats i capacitats de donar resposta de la Xarxa d'Inclusió Social per fer-hi front. A partir d'aquí s'estableixen grups de treball on es dissenyen els diferents projectes a realitzar.

Les fitxes estan diferenciades en relació l'espai de referència que corresponen. Cada fitxa inclou la descripció, els objectius, els referents del projecte i els principis generals a que donen resposta emmarcats en el Pla d'Inclusió Social 2014-2016.

6.1. Espai de Planificació Interna de l'Ajuntament de Manresa

6.1.1. Pla d'Inclusió de la Discapacitat al municipi de Manresa

Descripció: La finalitat que vol perseguir el Pla és el de ser una eina de treball transversal i en xarxa per garantir la perspectiva d'accessibilitat universal en totes les accions i les polítiques municipals, per tal d'avançar cap a la plena igualtat d'oportunitats.

Objectius:

- Promoure la participació de les persones amb discapacitat en els programes educatius d'àmbit municipal i fomentar l'escola inclusiva.
- Afavorir la plena participació i integració de les persones amb discapacitat en el món laboral a través dels processos d'orientació professional, formació i treball.
- Facilitar l'accés efectiu de les persones amb discapacitat als recursos i serveis de prevenció i atenció a la salut.
- Garantir l'accés als recursos i prestacions dels serveis socials del territori a les persones amb discapacitat i les seves famílies.
- Garantir i facilitar la participació de persones amb discapacitat en activitats culturals, esportives i de lleure.
- Promoure i facilitar la participació social activa i el foment de les xarxes socials de les persones amb discapacitat a la ciutat de Manresa.
- Promoure l'accessibilitat universal tenint en compte els diferents tipus de discapacitat i l'accés a un habitatge digne.

A través d'aquests objectius el Pla estableix unes accions a realitzar.

Referents del projecte:

Ajuntament de Manresa amb el suport Grup Promotor de la Xarxa d'Inclusió Social.

Principis generals:

- Reforçar les respostes integrals i la coordinació entre diferents àmbits d'intervenció, (serveis socials, sanitat, ocupació, ensenyament, territori ...) amb l'objectiu d'aconseguir ampliar la implicació i compromís amb la inclusió social més enllà dels serveis socials.
 - Garantir mecanismes preventius i d'atenció a les persones i famílies de la Ciutat que es troben en una situació de vulnerabilitat davant l'exclusió.
-

6.1.2. Pla Local d'Infància i Adolescència de Manresa

Descripció:

El Pla vol ser un exercici de planificació i, com a tal de definició d'objectius, criteris i actuacions a desenvolupar adreçades als infants i adolescents de manera que el document esdevingui un referent per l'organització municipal. El Pla es fonamenta en tres principis bàsics: transversalitat, treball en xarxa i adaptabilitat.

Objectius:

- Garantir els drets dels infants.
- Fomentar la participació infantil com a ciutadans i ciutadanes de ple dret.
- Fomentar els projectes de ciutat saludable, educadora i sostenible.
- Potenciar els projectes de lleure infantil i les relacions intergeneracionals i interculturals dels infants.

Referents del projecte:

Ajuntament de Manresa amb el suport de Diputació de Barcelona

Principis generals:

- Reforçar les respostes integrals i la coordinació entre diferents àmbits d'intervenció, (serveis socials, sanitat, ocupació, ensenyament, territori ...) amb l'objectiu d'aconseguir ampliar la implicació i compromís amb la inclusió social més enllà dels serveis socials.
- Garantir mecanismes preventius i d'atenció a les persones i famílies de la Ciutat que es troben en una situació de vulnerabilitat davant l'exclusió.
- Sensibilitzar, generar i transferir coneixement sobre el fenomen de l'exclusió social.

6.1.3. Programa de Voluntariat Social. Temps d'Or

Descripció:

El Programa "Temps d'Or" té com a finalitat crear una borsa de voluntariat per atendre necessitats detectades directament de serveis socials i col·laborar en el funcionament de serveis i activitats municipals.

Objectius:

- Reconeixement del voluntariat com a eina fonamental en la xarxa dels serveis socials i/o programes d'atenció a les persones.
- Incentivar al voluntariat, a través de campanyes de sensibilització, motivació i formació del mateix.
- Crear una borsa de voluntaris socials que donin suport a activitats i serveis municipals.
- Establir vincles de col·laboració amb altres projectes de voluntariat dins la ciutat, col·laborant en la creació d'una plataforma informativa d'accés al voluntariat única.

Referents del projecte:

Ajuntament de Manresa.

Principis generals:

- Reforçar les respostes integrals i la coordinació entre diferents àmbits d'intervenció, (serveis socials, sanitat, ocupació, ensenyament, territori ...) amb l'objectiu d'aconseguir ampliar la implicació i compromís amb la inclusió social més enllà dels serveis socials.
 - Sensibilitzar, generar i transferir coneixement sobre el fenomen de l'exclusió social.
-

6.1.4. Projecte de Suport Comunitari. “ Entre tothom”

Descripció:

El projecte vol potenciar la intervenció integral i comunitària dels serveis socials a través de donar respostes conjuntes des de la perspectiva dels res vèrtexs de la inclusió social. És un projecte que vol enfortir la xarxa associativa i oferir un suport integral a persones usuàries de serveis socials.

Objectius:

- Potenciar un treball en xarxa entre les diferents entitats socials que treballen al territori.
- Promoure la participació dels usuaris/àries de Serveis socials en entitats de la Xarxa.
- Crear un treball de capacitació i implicació en la comunitat de persones en situació d'exclusió social o risc de patir-ne.
- Corresponsabilització dels agents i persones implicades i beneficiàries del projecte.

Referents del projecte:

Ajuntament de Manresa i Fundació APIP-ACAM..

Principis generals:

- Garantir mecanismes preventius i d'atenció a les persones i famílies de la Ciutat que es troben en una situació de vulnerabilitat davant l'exclusió.
 - Promoure la participació, el diàleg social i la coordinació entre els diferents agents presents a la ciutat, a través d'aprofundir i ampliar la dimensió comunitària de les accions que es porten a terme a favor de la inclusió
-

6.1.5. Foment d'actuacions inclusives de l'Ajuntament de Manresa.

Descripció:

A través del recull d'actuacions inclusives de l'Ajuntament de Manresa extretes dels Programes de Govern i el Pacte de ciutat es vol dissenyar propostes de treball conjunt entre les diferents regidories per crear sinergies entorn la inclusió social.

Objectius:

- Promoure actuacions inclusives de treball conjunt dins l'Ajuntament.
- Fer visible les actuacions inclusives que es realitzen des de l'Ajuntament.

Referents del projecte:

Ajuntament de Manresa

Principis generals:

- Reforçar les respostes integrals i la coordinació entre diferents àmbits d'intervenció, (serveis socials, sanitat, ocupació, ensenyament, territori ...) amb l'objectiu d'aconseguir ampliar la implicació i compromís amb la inclusió social més enllà dels serveis socials.
 - Garantir mecanismes preventius i d'atenció a les persones i famílies de la Ciutat que es troben en una situació de vulnerabilitat davant l'exclusió.
 - Sensibilitzar, generar i transferir coneixement sobre el fenomen de l'exclusió social.
-

6.2. Espai Tècnic d' Informació

6.2.1. Informe Social

Descripció:

Realitzar un document d'anàlisi on quedi reflectida quina és la situació social de la ciutat. Per poder tenir una eina de planificació en projectes socials per qualsevol agent del territori que ho requereixi.

Objectius:

- Oferir coneixement sobre la realitat social de la ciutat.
- Crear dinàmiques de treball conjunt per consensuar la realitat social de la ciutat.

Referents del projecte:

Ajuntament de Manresa

Principis generals:

- Sensibilitzar, generar i transferir coneixement sobre el fenomen de l'exclusió social.
-

6.2.2. Mapa de recursos per la inclusió social

Descripció:

El Mapa de Recursos per la Inclusió Social és un instrument per la ciutadania on queda reflectit tots aquells recursos que fomenten la inclusió social a la ciutat, diferenciat pels diferents àmbits de la inclusió social i els col·lectius vulnerables.

Objectius:

- Actualitzar el Mapa de Recursos
- Fer una campanya de l'eina a la ciutadania.

Referents del projecte:

Ajuntament de Manresa

Principis generals:

- Sensibilitzar, generar i transferir coneixement sobre el fenomen de l'exclusió social.
-

6.3. Espai de la Xarxa d'Inclusió Social

6.3.1. Setmana dels Drets dels Infants

Descripció:

El Grup de treball de la Xarxa d'Inclusió Social és el responsable de planificar i organitzar la Setmana dels Drets dels Infants a Manresa amb diverses activitats per la infància i adolescència de la ciutat i les seves famílies.

Objectius:

Els objectius d'aquest grup de treball són:

- Sensibilitzar la població envers els drets dels infants i especialment sobre el dret a la salut en el marc de la Convenció.
- Aglutinar esforços a nivell de ciutat per la celebració dels Drets dels Infants i crear sinergies.
- Promoure la participació dels infants de la ciutat de Manresa.

Referents del projecte:

Església Evangèlica Betel, Pla Comunitari de la Balconada, Federació d'Associacions de Veïns de Manresa, Creu Roja, Nord de la Dona, CAE, Pla Comunitari Xup, Agrupament Escolta Antoni Gaudí, Fundació Universitària del Bages, Pla Comunitari de la Font dels Capellans, Associació de veïns/es de les Escodines, AMPANS, Consell d'Infants, Ajuntament de Manresa, Fundació Althaia, Comunitat de Sant Egidi..

Principis generals:

- Reforçar les respostes integrals i la coordinació entre diferents àmbits d'intervenció, (serveis socials, sanitat, ocupació, ensenyament, territori ...) amb l'objectiu d'aconseguir ampliar la implicació i compromís amb la inclusió social més enllà dels serveis socials.
 - Sensibilitzar, generar i transferir coneixement sobre el fenomen de l'exclusió social.
-

6.3.2. Llenguatge des del respecte

Descripció:

Sensibilitzar a través del full informatiu sobre el llenguatge des del respecte en relació als diferents col·lectius d'inclusió social. El grup de treball es planteja fer difusió d'aquest material amb la ciutadania.

Objectius:

- Sensibilitzar la ciutadania en relació a l'ús del llenguatge des del respecte.
- Potenciar el treball en xarxa amb objectius comuns.

Referents del projecte:

GIMMA, Associació de Familiars de Malalts Mentals del Bages, CNL Montserrat i Ajuntament de Manresa.

Principis generals:

- Garantir mecanismes preventius i d'atenció a les persones i famílies de la Ciutat que es troben en una situació de vulnerabilitat davant l'exclusió.
 - Sensibilitzar, generar i transferir coneixement sobre el fenomen de l'exclusió social.
-

6.3.3. Prevenció de l'aïllament en cas de viduïtat i solitud

Descripció:

El projecte té com a finalitat facilitar a les persones que es detectin (que poden patir aïllament per la pèrdua de parella o solitud) l'accés a la xarxa associativa de la ciutat, entenent que són espais que faciliten entrar en contacte amb d'altres persones i que també ofereixen activitats per ocupar el temps lliure. Això permet que l'espiral no condueixi cap a un deteriorament, sinó cap a una millora i encara la vellesa d'una forma el màxim d'activa sempre que la salut ho permeti.

Objectius:

- Prevenció d'exclusió social en les persones grans soles de la ciutat.
- Oferir coneixement sobre la xarxa associativa de la ciutat.
- Promoure l'envelliment actiu i la solidaritat entre iguals.

Referents del projecte:

Coordinadora de Jubilats i Pensionistes de Manresa, Servei d'Acompanyament en el Dol de Manresa i Comarques i Ajuntament de Manresa..

Principis generals:

- Reforçar les respostes integrals i la coordinació entre diferents àmbits d'intervenció, (serveis socials, sanitat, ocupació, ensenyament, territori ...) amb l'objectiu d'aconseguir ampliar la implicació i compromís amb la inclusió social més enllà dels serveis socials.
 - Garantir mecanismes preventius i d'atenció a les persones i famílies de la Ciutat que es troben en una situació de vulnerabilitat davant l'exclusió.
 - Promoure la participació, el diàleg social i la coordinació entre els diferents agents presents a la ciutat, a través d'aprofundir i ampliar la dimensió comunitària de els accions que es porten a terme a favor de la inclusió
-

6.3.4. Voluntariat per l'aprenentatge

Descripció:

La finalitat del projecte és incidir en el fracàs escolar de la ciutat i idear un projecte relacionat amb les Comunitats d'Aprenentatge.

Objectius:

- Oferir un suport i un acompanyament als infants de 6è de primària i 1r ESO en el seu traspàs escolar.
- Oferir un suport a les seves famílies.
- Fer un treball comunitari i en xarxa des dels serveis socials.

Referents del projecte:

FAVM, FAMPÀ, AMPA Valldaura, AMPA Guillem Catà, CX Espais, AVE Escodines, FUB, Ajuntament de Manresa, Associació TDAH i Associació Pigmalió.

Principis generals:

- Garantir mecanismes preventius i d'atenció a les persones i famílies de la Ciutat que es troben en una situació de vulnerabilitat davant l'exclusió.
 - Promoure la participació, el diàleg social i la coordinació entre els diferents agents presents a la ciutat, a través d'aprofundir i ampliar la dimensió comunitària de els accions que es porten a terme a favor de la inclusió
-

7. Seguiment i avaluació del Pla

El seguiment del Pla d'Inclusió Social el farà, per una banda, la Xarxa d'Inclusió Social ja que els diferents projectes que sorgeixen dels tres espais de planificació són projectes que o bé han sorgit de la pròpia Xarxa o han estat acordats dintre aquest espai, i per altra banda, el seguiment del Pla també és realitzat per la secció de serveis socials com a responsable del Programa d'Inclusió Social.

L'avaluació és un instrument que ha de permetre l'anàlisi, el seguiment i la millora del pla i que, per tant, ha de facilitar informació per saber com s'està executant la política d'inclusió social a Manresa.

Quan parlem d'avaluació del Pla d'Inclusió Social fem referència a processos que en permeten la revisió i millora, però cal no oblidar que l'avaluació també permet la previsió d'espais de treball transversal que han de facilitar la rendició de comptes i explicar els resultats del pla a tots els actors que treballen per a la inclusió social a la ciutat.

En aquest sentit, l'avaluació és un procés de treball que ha de formar part del pla en tant que permet detectar-ne l'efectivitat i l'eficiència, ha de facilitar el reajustament del seu contingut i la reassignació de recursos d'acord amb les accions i els resultats esperats.

S'ha de tenir en compte que cada projecte o actuació que engloba el Pla d'Inclusió ja té definits uns indicadors d'avaluació i un sistema d'avaluació i seguiment. És per això que en aquest apartat establím uns indicadors d'avaluació en relació als Principis generals establerts en el marc del Pla d'Inclusió Social 2014-2016.

Principi general:

- **Reforçar les respostes integrals i la coordinació entre diferents àmbits d'intervenció, (serveis socials, sanitat, ocupació, ensenyament, territori ...) amb l'objectiu d'aconseguir ampliar la implicació i compromís amb la inclusió social més enllà dels serveis socials.**

Indicadors:

- **Nombre de diferents àmbits sectorials en els quals intervé el Pla d'Inclusió Social.**
- **Nombre de col·lectius vulnerables en els què intervé el Pla d'Inclusió Social.**
- **Percentatge d'accions realitzades de caràcter inclusiu en els Programes de Govern i el Pacte de Ciutat.**
- **Nombre de coordinacions en relació al Pla d'Inclusió Social per espais.**
- **Percentatge/Nombre de departaments o àrees municipals implicats conjuntament en el disseny i en la implementació del Pla respecte el conjunt de departaments/àrees municipals.**

Principi general:

- **Garantir mecanismes preventius, de promoció i atenció a les persones i famílies de la ciutat que es troben en una situació de vulnerabilitat davant l'exclusió.**

Indicadors:

- **Percentatge d'actuacions i mesures programades o projectades per nombre d'àmbits d'exclusió social respecte al total d'actuacions i mesures programades en el marc del Pla.**
- **Percentatge d'actuacions preventives i de promoció adreçades a col·lectius vulnerables programades en el marc del Pla d'Inclusió Social.**
- **Nombre de participants en projectes que donin resposta aquest principi.**
- **Comparació anual dels col·lectius vulnerables descrits per el Pla d'Inclusió Social en relació les memòries de serveis socials per tal de detectar nous col·lectius d'intervenció.**
- **Nombre de respostes engegades en relació a nous col·lectius detectats.**
- **Nombre d'actuacions noves iniciades per serveis socials en l'àmbit comunitari.**

Principi general:

- **Promoure la participació, el diàleg social i la coordinació entre els diferents agents presents a la ciutat.**

Indicadors:

- **Percentatge d'actuacions en matèria de desenvolupament comunitari programades respecte al total d'actuacions i mesures programades en el marc del Pla.**
- **Nombre d'activitats de coordinació en àmbit inclusiu amb altres municipis.**
- **Increment d'adhesions a la Xarxa d'Inclusió Social.**
- **Nombre de trobades de la Xarxa d'Inclusió Social.**
- **Nombre de projectes engegats amb la Xarxa d'Inclusió Social.**
- **Nombre de projectes consolidats respecte el total dels projectes promoguts per la Xarxa d'Inclusió Social.**

Principi general:

- **Sensibilitzar, generar i transferir coneixement sobre el fenomen de l'exclusió social.**

Indicadors:

- **Nombre d'objectes d'estudi (diversitat temàtica) en matèria d'exclusió social abordats per fase de desenvolupament del Pla.**
- **Nombre de productes per la transferència de coneixement en relació a la inclusió social: informe social, mapa de recursos,...**
- **% del projectes que s'han difós a la ciutadania en matèria d'inclusió social.**
- **Nombre d'actuacions de sensibilització**